

**UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE LITERE
CATEDRA DE LIMBA ROMÂNĂ ȘI FILOLOGIE ROMANICĂ**

CURRICULUM
la unitatea de curs
TIPOLOGIA LIMBILOR

Ciclul II - studii superioare de master

Codul și denumirea domeniului general de studii: **011 Științe ale educației**
Codul și denumirea specialității: **Didactici moderne ale disciplinelor filologice/**

Didactica limbii române în școala alolingvă
Forma de învățământ: **studii cu frecvență la zi**

Autor:
Lilia RĂCIULA,
conf. univ., dr.

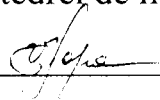
L. Răciula

Bălți, 2018

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de limba română și filologie romanică

Proces-verbal nr. 1 din 17 septembrie 2018

Șef interimar al Catedrei de limba română și filologie romanică,

conf. univ., dr. Viorica POPA

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Litere

Proces-verbal nr. 1 din 18 septembrie 2018

Decanul Facultății de Litere,

conf. univ., dr. Lilia TRINCA

Informații de identificare a cursului

Facultatea de LITERE

Catedra de limba română și filologie romanică

Domeniul general de studiu: **011 Științe ale educației**

Domeniul de formare profesională la ciclul II: **Master de profesionalizare**

Denumirea specialității/specializării: **Didactici moderne ale disciplinelor filologice/**

Didactica limbii române în școala alolingvă

Administrarea unității de curs:

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Prel.	Sem.	Lab.	l.ind.		
S.02.O.106	5	150	16	-	24	110	examen	română

***Informații referitoare la cadrul didactic:**

Titularul cursului – Lilia RĂCIULA, doctor în filologie, conferențiar universitar. Licențiată în filologie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, specializarea română-franceză. A efectuat stagii de formare continuă în Franța, Belgia, Austria, România etc.

Preocupări științifice de bază: stilistică, pragmatică, semantică interpretativă, hermeneutică, lexicografie poetică, semiotică etc.

Biroul – Catedra de limba română și filologie romanică (342)

E-mail: raciula@mail.ru.

Orele de consultații - marți: 16.00 -17.30. Consultațiile se oferă atât în regim „face to face”, cât și prin utilizarea poștei electronice, Skype.

Integrarea cursului în programul de studii:

Cursul *Tipologia limbilor* (ciclul II Master) urmărește familiarizarea masteranzilor cu problematica generală a tipologiei limbilor și formarea competențelor teoretice/aplicative necesare pentru descrierea unei limbi în și prin mecanismele ei de funcționare ca mijloc de comunicare. Operarea cu conceptele, principiile, teoriile și metodele de bază din domeniul tipologiei limbilor se realizează în baza cunoștințelor studenților acumulate la Cursurile de *Lingvistică generală*, *Limbă latină*, *Istoria limbii* (ciclul licență) etc. privitor la unele aspecte precum clasificarea limbilor (genealogică, tipologică), originea limbii latine, periodizarea limbii latine etc.

Competențe prealabile:

- cunoașterea unei limbi străine (franceză/engleză/germană/rusă etc.);
- aplicarea normelor și înțelegerea mecanismelor de funcționare a limbii în diverse situații de comunicare;
- pregătire filologică satisfăcătoare la toate compartimentele lingvistice (*Lingvistica generală*, *Limba latină*, *Limba română contemporană*, *Istoria limbii* etc.).

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale:

CP.1.1. Identificarea și înțelegerea conceptelor, principiilor, teoriilor și metodelor de bază din domeniile științelor filologice și ale educației și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională

CP.3.1. Identificarea problemelor cercetare și/sau inovare în vederea generării de cunoștințe noi

CP.3.2. Explicarea și interpretarea metodelor folosite pentru rezolvarea unor probleme complexe de instruire și educație

CP.4.1. Utilizarea aparatului conceptual al disciplinelor filologice în varii contexte educaționale la toate treptele învățământului preuniversitar

Competențe transversale:

CT.1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare

CT.3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală

Finalități de studii realizate ale cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții trebuie:

- să demonstreze cunoașterea/înțelegerea conceptelor fundamentale din domeniul tipologiei limbilor;
- să înțeleagă problematica generală a tipologiei limbilor, a gramaticii comparate;
- să asimileze conceptele teoretice și operaționale din domeniul *romanisticii*;
- să comenteze faptele de limbă din perspectivă socioculturală/sociolingvistică;

- să descrie din punct de vedere fonetic/fonologic, morfosintactic și lexical unele structuri lingvistice în evoluția lor de la latină la limbile romanice etc.

Conținuturi

a) Tematica orelor de prelegeri

Nr. de ord.	Tematica prelegerilor	Nr. de ore
1.	Curs introductiv. Delimitări conceptuale. Problematica tipologiei limbilor	2
2.	Clasificarea limbilor Criterii de clasificare a limbilor Clasificarea genealogică a limbilor Familii de limbi	2
3.	Clasificarea tipologică a limbilor Criterii de clasificare Clasificări morfologice Clasificări fonetice/fonologice Clasificări sintactice	2
4.	Clasificarea sociolingvistică a limbilor Aspecte ale tipologiei sociolingvistice Limba indigenă și limba imigrantă Limbă vernaculară/locală și limbă vehiculară/lingua franca Limbă majoritară și limbă minoritară	2

	Limbă oficială și limbă nonoficială Limbă standard și limbă nonstandard Limbă comună și varietăți regionale Limbă maternă și limbă secundă Limbă „mixtă” și limbă „pură”	
5.	Configurația lingvistică actuală a Europei	2
6.	Limba latină și limbile romanice I Limba latină Originea limbii latine Periodizarea limbii latine Extinderea limbii latine Latina populară Izvoare pentru atestarea latinei populare Diversificarea latinei Controverse referitoare la diversificarea latinei	4
7.	Limba latină și limbile romanice II Limbi romanice Noțiunea de limbă romanică Clasificarea limbilor romanice Descrierea limbilor neolatine Aria de răspândire a limbilor romanice Limba română – limbă romanică Limba franceză – limbă romanică	6
8.	Germanica și limbile germanice Adstratul latin și romanic al limbilor germanice Tipologia limbilor germanice	4

b) tematica și repartizarea orientativă a orelor de laborator

Nr. de ord.	Tematica laboratoarelor	Nr. de ore	Bibliografie
1.	Limbile romanice Morfosintaxă Substantivul Articolul Adjectivul Numeralul Pronumele Verbul Adverbul Prepoziția și conjuncția	3	<i>Obligatorie:</i> Eugeniu Coșeriu, <i>Tipologia limbilor romanice</i> , în Coșeriu Eugeniu, <i>Prelegeri și conferințe</i> , Iași, 1994, p.119 și urm. Sanda Reinheimer Ripeanu, <i>Lingvistica romanica. Lexic - morfologie - fonetica</i> , București, Editura All, 2006, p.86- 137. 144; <i>Suplimentară:</i> Ileana Oancea, <i>Lingvistica romanică și lingvistica generală. Interferențe</i> , Timisoara, Editura Amarcord, 1999; Maria Manoliu Manea, <i>Gramatica comparată a limbilor romanice</i> , București, Editura Didactică și

			Pedagogică, 1971; <i>Enciclopedia limbilor romanice</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.
2.	Limbile romanice Lexicul Considerații generale Elementul latin Elementul autohton Elementul germanic Elementul arab Alte elemente lexicale Cele mai vechi atestări ale limbilor literare.	3	<i>Obligatorie:</i> Sanda Reinheimer Ripeanu, <i>Lingvistica romanica. Lexic - morfologie - fonetica</i> , București, Editura All, 2006, p. 190-205. <i>Suplimentară:</i> Eugenio Coșeriu , <i>Limba română în fața Occidentului</i> , Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1994, 180 p., trad. Andrei Avram.
3.	Cultură și limbă. Lumea europeană ca unitate în diversitate - Comunicarea dintre limbi - corolar al comunicării dintre culturi; - Comunicarea interromanică; - Comunicarea intergermanică; - Interferența influențelor lingvistice în spațiul european; - Comunicarea culturală prin traducere.	2	<i>Obligatorie:</i> Marius Sala, <i>Limbi în contact</i> , București, Editura Enciclopedică, 1997, p.309-315. Marius Sala, Ioana Vintilă-Rădulescu, <i>Limbile Europei</i> , București, Univers Enciclopedic, 2001 (integral).
4.	Focarele culturale și lingvistice din spațiul european Succesiunea și coexistența focarelor culturale în spațiul european: Antichitatea Epoca medie Epoca modernă	2	<i>Obligatorie:</i> Ioan Oprea, <i>Comunicare culturala și comunicare lingvistica în spațiul european</i> , Iași, Institutul European, 2008 (integral). <i>Suplimentară:</i> Rivarol Antione, <i>Discurs despre universalitatea limbii franceze</i> , urmat de <i>Maxime, reflecții, anecdote, cuvinte de duh</i> . Antologie, traducere, introducere și bibliografie de Eugen Munteanu, Iași, Institutul European, 2003.
5.	Limbile pidgrin și creole Limbi creole romanice Limbi creole bazate pe lexicul german Limbi creole malaieze	2	<i>Obligatorie:</i> Doina Marta Bejan, <i>Introducere în lingvistica romanică</i> , Galați, Universitatea „Dunărea de Jos”, (integral)
6.	Limbile slave Prezentare generală Clasificare	2	<i>Obligatorie:</i> Paliga Sorin, <i>Introducere în studiul comparative al limbilor slave</i> , București, Editura Universității din București, 2013 (integral) <i>Suplimentară:</i>

			Гак В.Г., <i>Сравнительная типология французского и русского языков</i> , Москва 1982.
7.	Evaluare	2	

Activități de lucru independent

Tipul activității	Nr. 110 ore
Descifrarea și studiul notițelor de curs	32
Studiul/lectura bibliografiei indicate pe net// Realizare teme, referate, eseuri	68
Activitatea specifică de pregătire a laboratoarelor	10

Strategii didactice:

Prelegerea, explicația, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, alternarea metodelor didactice tradiționale cu metodele moderne bazate pe instruirea interactivă: conversația euristică, metoda dezbaterii Phillips-66, sinectica, metoda focus-grup, turul galeriei, e-learning etc.

Evaluare: examinare scrisă + activitate de curs și de seminar

Bibliografie

Obligatorie:

Coșeriu Eugeniu, *Tipologia limbilor romanice*, în Coșeriu Eugeniu, *Prelegeri și conferințe*, Iași, 1994.

Copceag Dumitru, *Tipologia limbilor romanice* (în comparație cu limbile germanice și slave), Cluj-Napoca, Editura CLUSIUM, 1998.

Enciclopedia limbilor romanice, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.

Sala Marius, *Limbi în contact*, București, Editura Enciclopedică, 1997.

Sala Marius, Ioana Vintilă-Rădulescu, *Limbile Europei*, București, Univers Enciclopedic, 2001.

Manoliu-Manea Maria, *Tipologie și Istorie. Elemente de sintaxă comparată romanică*, București, Universitatea din București, 1977.

Manoliu Manea Maria, *Gramatica comparată a limbilor romanice*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1971.

Tagliavini, Carlo, *Originile limbilor neolatine*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977, trad. de Anca Giurescu et alii.

Suplimentară:

Avram Andrei, *Studii de fonologie romanică*, București, Editura Academiei Române, 2000.

Oancea Ileana, *Lingvistica romanică și lingvistica generală. Interferențe*, Timișoara, Editura Amarcord, 1999.

Paliga Sorin, *Introducere în studiul comparativ al limbilor slave*, București, Editura Universității din București, 2013.

Reinheimer Ripeanu Sanda, *Lingvistica romanică. Lexic - morfologie - fonetică*, București, Editura All, 2006.

Rivarol Antoine, *Discurs despre universalitatea limbii franceze*, urmat de Maxime, reflecții, anecdote, cuvinte de duh. Antologie, traducere, introducere și bibliografie de Eugen Munteanu, Iași, Editura Institutul European, 2003.

Simenschy Theodor., Ivănescu Gheorghe., *Gramatica comparată a limbilor indoeuropene*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1981.

Vintilă-Rădulescu Ioana, *Introducere în lingvistica generală, I. Clasificarea limbilor și a sistemelor de scriere*, București, 2004.